

Danmark sparer på energien og står til at opfylde EU's krav om energibesparelser med 127 pct.

Alle EU-landene er underlagt krav om energibesparelser. Det betyder, at Danmark hvert år i 2021-2030 skal opnå nye kumulative energibesparelser svarende til 0,8 pct. af det årlige nuværende energiforbrug. For bare to år siden levede Danmark langt fra op til det krav. Men efter ét år med stærke klimaaftaler er Danmark gået fra at være bundskraber til højdespringer, og står nu til at levere 127 pct. på EU's krav om energibesparelser. Det skyldes, at regeringen sammen med Folketinget og dansk erhvervsliv har indgået en lang række klimaaftaler, som sikrer, at Danmark bliver bedre til at spare på energien og bruge den mere effektivt til at opvarme bl.a. huse og industri.

En mere effektiv brug af energien er afgørende for at realisere klimamål

Mere effektiv brug af energien og mindre energispild er afgørende for at kunne realisere Danmarks mål om at reducere drivhusgasudledningerne med 70 pct. i 2030 (ift. 1990) og samtidig begrænse den globale opvarmning til 1,5 grader, jf. Parisaftalen. Det seneste år har regeringen sammen med Folketinget vedtaget en lang række klimaaftaler, bl.a. Grøn boligaftale og Klimaaftale for Energi og Industri mv. 2020, som bl.a. indeholder tiltag målrettet energieffektivisering.

Tiltagene sikrer, at energibesparelserne sker bredt i samfundet, herunder bl.a. inden for transport, industri og opvarmning. Med aftalerne sikrer regeringen, at der samlet set vil ske store energibesparelser hvert år frem mod 2030. Besparelser der i 2030 svarer til hele energiforbruget (både el og varme) i 600.000 danske parcelhuse eller tre hele havvindmølleparker på størrelse med Thor havvindmøllepark.

Hvad er energieffektivisering og energibesparelser?

Danmark skal, sammenlignet med en situation uden de konkrete energieffektiviseringstiltag, i 2021-2030 opnå kumulative energibesparelser svarende til 0,8 pct. af det endelige, nuværende energiforbrug (beregnet som det gennemsnitlige årlige energiforbrug i 2016-2018). Det danske energiforbrug kan derfor godt stige i fremtiden samtidig med, at man sparer på energien.

Energieffektivitet er forholdet mellem den energi, man bl.a. sender i stikkontakten, og det som man kan få ud – dvs. hvor meget energi, der eksempelvis anvendes til at opvarme en bolig eller en liter vand i en elkedel.

Energibesparelser handler basalt set om at øge energieffektiviteten gennem konkrete tiltag for at spare på energien. Det kan man gøre ved at slukke på stikkontakten derhjemme, og det kan være ved at energieffektivisere – fx ved at udskifte vinduer, isolere taget eller udskifte olie- eller gasfyrer.

EU's krav om energieffektivisering: Hvad skal Danmark opfylde?

EU har et samlet, overordnet mål om energieffektiviseringer på 32,5 pct. i 2030. Et centralt element til opfyldelsen af det mål er energispareforpligtelsen. Og hver medlemsstat er i perioden 2021-2030 forpligtet til at opnå kumulative besparelser svarende til 0,8 pct. af det årlige, endelige, nuværende slutforbrug.

For perioden 2021-2030 har alle EU's medlemslande udarbejdet en National Energi- og Klimaplan til EU-Kommissionen. I den nationale Energi- og Klimaplan redegør medlemsstaterne for den nuværende og fremtidige udvikling inden for Energiunionens fem dimensioner, herunder energieffektivisering. I 2019 afleverede Danmark sin nationale Energi- og Klimaplan. På daværende tidspunkt forventede Danmark kun at leve op til en tredjedel af det fastsatte krav om energibesparelser, hvilket blev kritiseret af EU-Kommissionen. Regeringen havde allerede før aftalen bag klimaloven fra december 2019 en plan om, at der skulle laves en række aftaler i 2020, der skulle medvirke til at indfri målet om 70 pct. reduktion i 2030. En række af aftalerne bidrager også til Danmarks målopfyldelse af energispareforpligtelsen. På baggrund af de politiske aftaler forventes den danske målopfyldelse at være 127 pct. i perioden 2021-2030.

Regeringens klimaaftaler og energieffektiviseringstiltag realiserer målet

Maj 2020 – Grøn boligafale

Aftalen sikrer grøn renovering af den sociale boligsektor. Den indeholder bl.a. et nyt grønt støttekriterium, en ny grøn garanti og en fond til eksperimenter, der forbedrer energieffektiviteten i bygninger i den sociale boligsektor.

Juni 2020 – Klimaaftale om energi og industri mv. 2020

Aftalen indeholder tiltag, der vil sikre store energibesparelser. Med aftalen blev Erhvervspuljen forøget, så private virksomheder kan få tilskud til energieffektiviseringer. Aftalen sikrer også, at danskerne kan få tilskud til at udskifte deres gamle olie- og gasfyr med varmepumper. Der blev derudover afsat 456 mio. kr. til energieffektiviseringer i perioden 2021-2030.

December 2020 – Aftale om vejtransport

Aftale om en grøn omstilling af transportsektoren inkluderer bl.a. en omorganisering af den nuværende beskatning af biler, så brugerne får et større incitament til at vælge elbiler frem for fossile biler.

December 2020 – Aftale om finanslov 2021 og grøn stimuli

Med finanslov 2021 afsatte regeringen midler til en tilskudsordning, der giver tilskud til energieffektivitet i regionale og kommunale bygninger, bl.a. renoveringer, skift fra olie- og gaskedler til varmepumper eller fjernvarme og digitale løsninger.

December 2020 – Aftale om grøn skattereform

Aftale om grøn skattereform inkluderer en forhøjelse af energibeskatningen på forretningsenergiforbrug til procesformål, det vil sige energi anvendt til produktion, belysning mv. Med aftalen er der også tildelt yderligere midler til erhvervspuljen, der bidrager til opnåelsen af energispareforpligtelsen.

Danmark overopfylder kravet med 127 pct.:

For at opfylde EUs krav skal Danmark samlet opnå energibesparelser svarende til 272,8 PJ i perioden 2021-2030. Tabellen nedenfor viser de forventede energibesparelser fra de forskellige aftaler og tiltag.

Tabel 1: Forventede besparelser i slutanvendelserne for perioden 2021-2030

PJ		Akkumuleret 2021-2030
	Samlet mål for besparelser under energispareforpligtelsen	272,8
1	Eksisterende bygninger, BR-krav mv.	19,1
2	Bygningspulje, samlet EE-andel	1,9
3	Erhvervspulje, samlet	191,5
4	Skrotningspulje i energiaftale 2018	1,5
5	Konverteringer, tilskud, afgiftsændringer mv.	49,4
6	Statslige bygninger	4,4
7	Almene boliger	10,9
8	Tilskud kommunale bygninger	1,0
9	Grøn afgiftsreform	27,0
10	Transportaftale	39,6
	Forventet samlet bidrag	346,3
	Andel af forpligtelsen	127 %
Kilde: Energistyrelsen. Der antages fuld afløb for midlerne. Der er til enkelte af initiativerne tilknyttet en usikkerhed til opgørelsen, herunder særligt ift. erhvervspuljen.		

Som det fremgår af tabellen er Danmarks samlede bidrag beregnet til 346,3 PJ mod den forventede andel på 272,8 PJ. Det svarer til en forventet overopfyldelse på 27 pct.

I et grønnere samfund skal vi bruge energien bedre

Andelen af grøn energi i det danske strømforbrug udgør i dag 80 pct., og i 2027 vil hele Danmarks strømproduktion være grøn. Med den grønne omstilling forventes efterspørgslen på grøn strøm fra bl.a. vindmøller og solceller at stige. Det skyldes, at vi i langt højere grad skal bruge den grønne strøm på tværs af sektorer, fx, når olie- og gasfyr udskiftes med elektriske varmepumper eller benzin- og dieselbiler udskiftes med elbiler. I takt med at Danmark bliver mere elektrificeret og brugen af grøn strøm udbredes til stadig flere dele af samfundet, er det afgørende, at strømmen også bruges mere effektivt.

Bedre brug af energien kan øge forsyningssikkerheden og samtidig reducere behovet for at udbygge ny, grøn energi, så der fx ikke er ligeså stort behov for at bygge flere landvindmøller og kystnære havvindmøller. Kombinationen af grøn energi og energieffektivisering er en vigtig præmis for at komme i mål med den grønne omstilling.

Ud over de grønne gevinster kan en mere effektiv brug af energien også forbedre indeklimaet i bygninger. For når vi energirenoverer vores hjem, arbejdspladser og skoler, skaber vi arbejdspladser og forbedrer også arbejds- og indlæringsmiljøet.

48.000 danskere arbejder med energieffektivisering

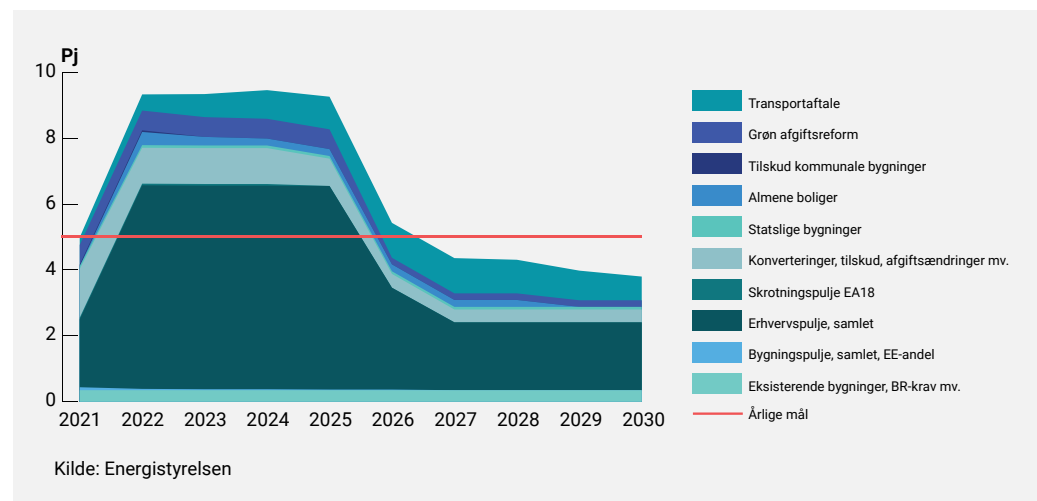
Danske virksomheder er blandt verdens bedste til at udvikle grøn teknologi – også når det gælder energieffektive løsninger. I dag er mere end 48.000 danskere beskæftiget inden for erhvervet (inkl. følgeerhverv), og Danmark eksporterer energieffektiviseringsteknologier for hele 35,6 mia. kr. (2019), hvoraf der blev eksporteret for 16,6 mia. kr. til EU. I dag er danske virksomheder som Danfoss, Rockwool og VELUX verdensførende inden for en lang række energieffektiviseringsteknologier. Det tæller bl.a. pumpeteknologi, isoleringsmaterialer og energieffektive vinduer.

Årlige energibesparelser

De beskrevne aftaler indeholder primært initiativer frem til 2025. Der opnås derfor flest nye energibesparelser fra 2021-2025, mens der vil være færre besparelser fra 2025-2030, jf. figur 1.

Figur 1: Nye årlige energibesparelser og det årlige mål

De fleste besparelser bidrager over hele perioden frem til 2030, hvilket medvirker til overopfyldelsen af forpligtelsen. Der foretages flere energibesparelser i starten af perioden og færre i slutningen af 2020'erne end det ville have været tilfældet ved en lineær målopfyldelse. Figur 2 viser udviklingen af de samlede energibesparelser over perioden 2021-2030.

Figur 2: Udvikling i akkumulerede besparelser

